Lietas Nr. A420572312
Lietas arhīva Nr. A42-00461-14/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 3.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska

piedaloties pieteicējai /pers. A/ *((pers. A/)* un viņas pilnvarotajam pārstāvim /pers. C/,

atbildētāja Latvijas Republikas puse? pieaicināto iestāžu lekšlietu ministrijas pilnvarotajai pārstāvei Daigai Suipei un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pilnvarotajai pārstāvei Astrai Valterei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par labvēlīga administratīvā? akta izdošanu, ar kuru /pers. A/, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu, tiktu izsniegta termiņuzturēšanās atļauja.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Repatriācijas nodaļas 2007.gada 20.marta lēmumu Nr.55 pieteicējas /pers. A/ dēls /pers. F/ atzīts par repatriantu un viņam izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā.

2008.gada jūnijā pieteicēja pārcēlās uz dzīvi no Krievijas Federācijas uz Latvijas Republiku. Pieteicējas dēlam /pers. F/ ar Pārvaldes Naturalizācijas pārvaldes 2009.gada 20.aprīļa lēmumu Nr.2311 piešķirta Latvijas pilsonība.

2010.gada 19.augustā pieteicējai beidzās termiņuzturēšanās atļauja un pieteicēja bija spiesta uz laiku izbraukt no valsts. 2011.gada 11.septembrī pieteicējai izdota iebraukšanas un uzturēšanās atļauja Latvijā.

Ar Pārvaldes 2012.gada 24.februāra lēmumu pieteicējai tika izsniegta uzturēšanās atļauja ar tiesībām uzturēties Latvijas Republikā līdz 2012.gada 27.augustam. 2012.gada 28.jūnijā pieteicēja iesniedza Pārvaldei iesniegumu, kurā lūdza pagarināt izsniegtās uzturēšanās atļaujas termiņu, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu.

Ar Pārvaldes priekšnieka 2012.gada 7.augusta sākotnējo lēmumu Nr.492 nolemts pieteicējai atteikt termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu Latvijas Republikā saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu – humānu apsvērumu dēļ. Nepiekrītot šim lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja lekšlietu ministrijā.

[2] Ar lekšlietu ministrijas 2012.gada 4.oktobra lēmumu Nr.1-66/103 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts sākotnējais lēmums. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] No sākotnējā lēmuma secināms, ka atteikums piešķirt pieteicējai termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem, pamatots ar to, ka pieteicējas situācijā nav konstatējami humāni apsvērumi un to, ka, pieteicēja nav iesniegusi dokumentu, kas apliecina, ka viņai ir nepieciešams uzturēties Latvijas Republikā.

Ņemot vērā Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 2.aprīļa spriedumā lietā SKA-189/2009 norādīto, secināms, ka ,,humāni apsvērumi" ir piemērojami izņēmuma gadījumos, proti, tie ir īpaši apstākļi, kas saistīti ar personas individuāliem smagiem morāliem pārdzīvojumiem vai lielām fiziskām sāpēm tieši pašai personai. Tie varētu būt personai subjektīvi apgrūtinoši apstākļi, kuros noteiktu prasību vai priekšnoteikumu ievērošana būtu pārmērīgi smaga - tik lielā mērā, ka to var atzīt par necilvēcīgu prasību. Tās var būt gan pašas personas fiziskās grūtības (grūtības pārvietoties invaliditātes vai vecuma dēļ, palikšana bezpalīdzības vai gandrīz bezpalīdzības stāvoklī), gan no šīs personas atkarīgu personu grūtības (palikšana bezpalīdzības vai gandrīz

bezpalīdzības stāvoklī).

Sākotnējā lēmumā ir pamatoti secināts, ka pieteicējas 2012.gada 12.jūlija paskaidrojumā minētie apstākļi nav vērtējami kā humāni, jo pieteicējas dēls ir jau sasniedzis pilngadību, pieteicējas lietā nav dokumenta, kas apstiprinātu, ka viņas dēlam /pers. F/ būtu nepieciešama kāda īpaša aprūpe, /pers. F/ atrodas Vācijā, kas tādējādi apliecina to, ka /pers. F/ ir patstāvīgs un nav atkarīgs no pastāvīgas mātes aprūpes, kā to norāda pieteicēja.

[2.2] Imigrācijas likumā ietvertās tiesību normas, kas paredz uzturēšanās atļaujas izsniegšanas atteikumu, iestājoties 34.panta pirmajā daļā noteiktajiem nosacījumiem, ir imperatīvas tiesību normas, kas neparedz iestādei rīcības brīvību administratīvā akta izdošanā. Tādējādi, konstatējot Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktos apstākļus, Pārvaldei jāpieņem obligātais administratīvais akts - lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas atteikumu. Sākotnējā lēmumā ir pamatoti konstatēts, ka pieteicējas lietā pastāv apstākļi, kas ir par pamatu uzturēšanās atļaujas izsniegšanas atteikumam, atbilstoši Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam.

Līdz ar to ir pamatoti secināts, ka uz pieteicēju nav attiecināms Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punkts un pamatoti pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt pieteicējai termiņuzturēšanās atļauju humānu apsvērumu dēļ.

[2.3] Tā kā Imigrācijas likuma 40.panta ceturtajā daļa iekļautie izņēmuma gadījumi nav attiecināmi uz pieteicēju, tad viņai ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā visu lēmuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas termiņu.

[2.4] Attiecībā uz pieteicējas iesniegumā norādīto, ka 2012.gada 19.septembrī, beidzoties darba līguma termiņam Vācijā, viņas dēls atgriezīsies Rīgā un izzudīs galvenais šķērslis, lai apmierinātu viņas lūgumu par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu, ir jānorāda, ka minētie apstākļi nav uzskatāmi par tādiem, kas būtu par pamatu termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanai humānu apsvērumu dēļ. Turklāt pieteicējas lietas materiālos nav dokumentu, kas apliecinātu, ka viņas dēlam būtu nepieciešama īpaša aprūpe.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja 2012.gada 7.novembrī vērsās ar pieteikumu Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, lūdzot atcelt Pārvaldes Lēmumu un izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru pieteicējai, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu, tiktu izsniegta termiņuzturēšanās atļauja. Pieteikums pamatots ar tālāk minētajiem apsvērumiem

[3.1] Pieteicēja ir Krievijas pilsone. 1983.gada 17.jūnijā pieteicēja stājās laulībā ar Latvijas pilsoni /pers. K/. Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas pieteicējas vīrs vēlējās atgriezties Latvijā, taču vēlēšanos nepaspēja realizēt, jo slimības rezultātā 1998.gada 14.novembrī nomira.

Pildot vīra vēlēšanos, pieteicēja pārdeva dzīvokli Krievijā, atstāja darbu un 2008.gada jūnijā pārcēlās uz dzīvi Latvijā.

2010.gada 19.augustā pieteicējai beidzās termiņuzturēšanās atļauja. Lai ievērotu Latvijas normatīvajos aktos noteikto kārtību, pieteicēja bija spiesta izbraukt no Latvijas un apmesties uz dzīvi pie radiniekiem Uzbekistānā. Palicis bez mātes atbalsta, pieteicējas dēls nesaimnieciski un bezatbildīgi izlietoja viņam atstātos līdzekļus. Pieteicējas piespiedu prombūtnes dēļ pieteicējas dēls atradās stresa situācijā, viņam sākās depresija – viņš aizgāja no darba, sāka slimot, pilnībā nolaidās, neuzkopa dzīvokli, neveica īres maksājumus, sāka badoties, neizgāja no dzīvokļa un nekontaktējās ar radiniekiem. Atsevišķās reizēs, kad pieteicējai izdevās sazvanīt dēlu, viņš norādīja, ka nožēlo atgriešanos Latvijā un vēlas izdarīt pašnāvību. Pieteicējai kā mātei šis laika periods bija neizsakāmi grūts. Tikai pēc pieteicējas atgriešanās 2011.gada septembrī, pieteicējas dēlam kļuva labāk.

[3.2] Pieteicēja atbilstoši Krievijas Federācijas normatīvajiem aktiem ir sasniegusi pensijas vecumu. Lai pieteicēja varētu saņemt pensiju, pieteicējai ir nepieciešama pastāvīgā uzturēšanās atļauja. Tā kā pieteicējai nav uzturēšanās atļaujas, pieteicējai ir liegtas tiesības saņemt pensiju.

Pieteicēja ir saņēmusi darba piedāvājumu Latvijā, taču tā kā pieteicējai nav uzturēšanās atļaujas Latvijā, pieteicēja nav tiesīga strādāt.

[3.3] Ar sākotnējo lēmumu pieteicējai tika liegta iespēja uzturēties Latvijā, lai uzturētu ģimeniskas attiecības ar dēlu, lai varētu viņu aprūpēt un sniegt morālo atbalstu, kā arī tika liegta iespēja pieteicējai noformēt un saņemt pensiju.

[3.4] Sākotnējā lēmumā nav izvērtēts fakts, ka dēls pieteicējas prombūtnes laikā draudēja izdarīt pašnāvību, kas reāli varēja arī notikt. Šis apstāklis pieteicējai radīja tādus pārdzīvojumus, kas varēja novest līdz vājprātam. Pieteicēja nevarēja atbraukt pie dēla uz Latviju un sniegt morālo atbalstu un dot padomu. Tāpat sākotnējā lēmumā nav izvērtēts apstāklis, ka pieteicējai nav citas dzīvesvietas, kur uzturēties.

[3.5] Lēmumā nav izvērtēti pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumā un paskaidrojumos norādītie apstākļi, bet gan izvērtēts sākotnējā lēmuma saturs. Turklāt Lēmumā tiek norādīti nepareizi lietas faktiskie apstākļi par pieteicējas uzturēšanos Latvijā.

[3.6] Lēmums pieņemts, neievērojot humānus apsvērumus. Proti, amatpersonas nav bijušas pietiekoši iejūtīgas, nav izpratušas (vai negribēja izprast) konkrēto situāciju.

Lēmumā nav paskaidrots, kādi dokumenti bija iesniedzami, lai apliecinātu nepieciešamību uzturēties Latvijā un piešķirtu uzturēšanās atļauju, aiz humāniem apsvērumiem.

Liedzot pieteicējai uzturēšanās atļauju, tiek aizskartas pieteicējas dēla tiesības uz ģimeni.

[4] Ar Iekšlietu ministrijas 2013.gada 14.februāra vēstuli Nr.1-63/78/N pieteicēja tika informēta, ka, gatavojot paskaidrojumus tiesai,

Lēmuma teksta daļā konstatēta kļūdaina informācija par pieteicējas uzturēšanos Latvijas Republikā. Pieteicēja uzturēšanās atļauju pieprasījusi pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu, līdz ar to uz pieteicēju nav attiecināmi Imigrācijas likuma 40.panta ceturtajā daļā paredzētie izņēmuma gadījumi, kad ārzemniekam ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā arī visu lēmuma apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas termiņu. Ņemot vērā to, ka pēdējā pieteicējai izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja bija derīga līdz 2012.gada 27.augustam, šobrīd pieteicēja uzturas Latvijas Republikā nelikumīgi.

Papildus norādīts, ka, ņemot vērā pieteicējas lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, pieteicēja var iesniegt dokumentus termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai paātrinātā kārtībā, neizbraucot no Latvijas Republikas, saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 1.punktu.

[5] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 12.decembrī saņemtajos lekšlietu ministrijas paskaidrojumos ministrija pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[6] Administratīvajā rajona tiesā 2013.gada 18.ferbuāra saņemtajos paskaidrojumos Pārvalde pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz sākotnējā lēmumā norādītajiem argumentiem.

Pārvalde papildus norādījusi, ka apstākļi, ka pieteicēja ir cerējusi, ka varētu saņemt uzturēšanās atļauju uz ilgāku laiku Latvijā un pārtraukusi darba tiesiskās attiecības Krievijā, kā arī pārdevusi dzīvokli, pārbraucot līdzi dēlam uz Latviju, kā arī pieteicējas vēlme iesniegt dokumentus Krievijas Federācijas vēstniecībā Latvijas Republikā pensijas saņemšanai, nevar būt par pamatu termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanai bez normatīvajos aktos noteikta tiesiska pamata un dokumentāra apliecinājuma tā konstatēšanai.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja savu pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

Ministrijas un Pārvaldes pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstiskajos paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot tos kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, secina, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[9] Pieteicēja vēlas, lai viņai tiktu piešķirta termiņuzturēšanās atļauja Latvijas Republikā uz pieciem gadiem, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem.

Tiesa konstatē, ka Imigrācijas likuma 23.panta pirmā daļa noteic gadījumus, kad ārzemniekam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju. No lietas materiāliem izriet un lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicēja atbilst Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā norādītajiem kritērijiem, pamatojoties uz kuriem viņa būtu tiesīga saņemt uzturēšanās atļauju.

Taču saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 1.punktu pieteicēja nav tiesīga uzturēties Latvijā nepārtraukti un tai būtu nepieciešams izbraukt no Latvijas uz sešiem mēnešiem gadā, kas neatbilst viņas tiesiskajai interesei, iesniedzot pieteikumu tiesā.

Imigrācijas likuma 23.panta trešā daļa noteic, ka šajā likumā neparedzētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem piešķir iekšlietu ministrs, ja tas atbilst Latvijas valsts interesēm, vai Pārvaldes priekšnieks, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām vai ir saistīts ar humāniem apsvērumiem.

Lietā pastāv strīds, vai šajā lietā ir konstatējami humānie apsvērumi un vai pastāv pamats izsniegt pieteicējai termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu.

[10] Termins „humānie apsvērumi" normatīvajos aktos nav definēts. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka ģenerālklauzula „humāni apsvērumi" ir interpretējama šauri. Augstākās tiesas ieskatā „humāni apsvērumi" interpretējami, izmantojot pretējus apsvērumus – vai uzturēšanās atļaujas piešķiršana konkrētai personai vai personām konkrētā gadījumā būtu nehumāna, tas ir, sasniegtu pietiekami nopietnu morālu vai fizisku ciešanu slieksni, ka būtu nehumāni (necilvēcīgi) šai personai neļaut uzturēties valstī. Šajā sakarā Augstākā tiesa uzskata par derīgu norādīt, ka arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka ciešanām veselības stāvokļa dēļ, uz kuru pamata persona var prasīt uzturēšanās atļauju humānu apsvērumu dēļ, ir jābūt ļoti nopietnām, tas ir, personai ir jācieš lielas sāpes vai viņas stāvoklim jābūt tādam, kas tuvākajā laikā var izraisīt šīs personas nāvi (sk. Augstākās tiesas 2009.gada 2.aprīļa spriedumā lietā SKA-189 9.punktu).

Tādējādi šāds pamats termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanai ir piemērojams izņēmuma gadījumos, kad ir konstatējami īpaši apstākļi, kas saistīti ar personas individuāliem smagiem morāliem pārdzīvojumiem vai lielām fiziskām sāpēm tieši pašai personai.

Tie varētu būt personai subjektīvi apgrūtinoši apstākļi, kuros noteiktu prasību vai priekšnoteikumu ievērošana būtu pārmērīgi smaga – tik lielā mērā, ka to var atzīt par necilvēcīgu prasību. Tās var būt gan pašas personas fiziskas grūtības (grūtības pārvietoties

invaliditātes vai vecuma dēļ, palikšana bezpalīdzības vai gandrīz bezpalīdzības stāvoklī), gan no šīs personas atkarīgu personu grūtības (palikšana bezpalīdzības vai gandrīz bezpalīdzības stāvoklī).

[11] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja ir Krievijas Federācijas pilsone, 2008.gadā pārdeva dzīvokli, lai viņas dēls varētu iegādāties dzīvesvietu Latvijā, pameta darbu un pārcēlās dzīvot uz Latviju pie dēla.

Izvērtējot pieteicējas paskaidrojumus, tiesa secina, ka tie nenorāda uz nepieciešamību uzturēties Latvijā un pieteicējas norādītie apstākļi acīmredzami neietilpst „humānu apsvērumu" jēdziena tvērumā.

Tādējādi konkrētajā lietā tiesa nekonstatē, ka termiņuzturēšanās atļaujas neizsniegšana pieteicējai varētu novest pie viņas veselības stāvokļa pasliktināšanās un ka tā būtu nehumāna, proti, izraisītu pietiekami nopietnas morālas vai fiziskas ciešanas vai pat novestu pie letāla iznākuma.

Līdz ar to tiesa nesaskata pamata termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanai pieteicējai, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem.

[12] Vienlaikus tiesa konstatē, ka Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punkts paredz piešķirt termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem arī tad, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām.

No minētā tiesa secina, ka tad, ja atteikums izsniegt uzturēšanās atļauju novestu pie starptautisko tiesību normu pārkāpuma, Latvijas Republikai ir pamats izsniegt uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas otro punktu.

Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvības aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 8.pantu ikvienam ir tiesības uz savu privāto un ģimenes dzīvi, korespondences noslēpumu un dzīvokļa neaizskaramību. Valsts institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumos, kas paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizstāvētu valsts un sabiedriskās drošības vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.

Tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību ir nostiprinātas arī Latvijas Republikas Satversmes 96.pantā.

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai atteikums izsniegt pieteicējai termiņuzturēšanās atļauju nepārkāpj viņas tiesības uz privāto dzīvi.

[13] Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – ECT) judikatūru, ECT konsekventi ir vērtējusi to iedzīvotāju izraidīšanu no valsts, kuri ir nodzīvojuši ilgu laiku attiecīgajā valstī, kontekstā ar personas tiesībām uz privāto dzīvi un ģimenes dzīvi, piešķirot nozīmi arī personas integrācijas sabiedrībā pakāpei. Attiecībām starp pieaugušajiem bērniem un viņu vecākiem var piemērot Konvencijas 8.pantu, ja bērni joprojām ir daļa no ģimenes kodola un starp bērniem un vecākiem ir ne tikai cieša emocionāla saikne, bet arī starp viņiem pastāv kaut kāda veida savstarpēja atkarība (sk. ECT 2003.gada 9.oktobra sprieduma lietā Sļivenko pret Latviju 95.-97.punktu).Tāpat atsevišķos gadījumos, kad tika konstatēta cieša saikne pieaugušo brāļu un māsu attiecībās un šīs attiecības netika pārtrauktas, ECT ir atzinusi pieaugušos brāļus un māsas par ģimeni Konvencijas 8.panta izpratnē (sk. ECT 1996.gada 24.aprīļa sprieduma lietā Boughanemi v. France 35., 43.punktu un 1991.gada 18.februāra sprieduma lietā Moustaquim v. Belgium 36.punktu).

Turklāt vēlākās lietās tiesa ir spērusi vienu soli tālāk, proti, atsevišķās lietās ir atzīts, ka ilgstoša uzturēšanās valstī, pat ja tā ir nelegāla, var būt par pamatu Konvencijas 8.panta pārkāpuma konstatēšanai. Proti, tiesas apsvērumi vairs nav aprobežoti tikai ar balansēšanu starp tiesībām uz ģimeni un sabiedriskās drošības un kārtības ievērošanu. Ja personas, pat ja tā valstī atrodas nelegāli, neskaidrais un nestabilais stāvoklis ietekmē tā personiskās, sociālās un ekonomiskās attiecības, tādējādi atstājot iespaidu uz šīs personas dzīvi, var tikt atzīts Konvencijas 8.panta pārkāpums (sk. ECT 2006.gada 17.janvāra sprieduma lietā Aristimuno Mendizabal v. France 73.-79.punktu). Vērtējot iespējamo pārkāpumu, ir jāņem vērā periods, kādā persona ir uzturējusies valstī, kā arī saikne, kas personai izveidojusies ar valsti, uz kuru personu izraida (sk. ECT 2006.gada 18.oktobra sprieduma lietā Üner v. The Netherlands 55., 57.punktu), tāpat arī jāņem vērā, vai personai nebūtu sociāli un profesionāli sarežģījumi adaptēties citas valsts sabiedrībā (sk. ECT 2012.gada 4.decembra sprieduma lietā Butt v. Norway 88.punktu). Konvencijas 8.pants aizsargā personas tiesības nodibināt un attīstīt attiecības ar citiem cilvēkiem un apkārtējo pasauli, nereti ietverot indivīda sociālās identitātes aspektus. Tādēļ sociālo saikņu kopums starp migrantiem, kas ir ilgstoši uzturējušies un iedzīvojušies valstī, un šīs valsts sabiedrību, kurā tie dzīvo, ir uzskatāms par privāto dzīvi Konvencijas 8.panta izpratnē. Neatkarīgi no tā, vai ir konstatējama ģimenes dzīve, tādas personas, kura atzīstama par iedzīvojušos konkrētajā valstī, izraidīšana pati var sevi veido iekaukšanos šīs personas privātajā dzīvē (sk. ECT 2011.gada 14.jūnija sprieduma lietā Osman v. Denmark 54.punktu, 2008.gada 23.jūnija sprieduma lietā Maslov v. Austria 3.punktu).

Vienlaikus citā lietā ECT atzina, ka Konvencijas 8.pants nevar tikt aplūkots kā garants noteikta veida uzturēšanās atļaujas piešķiršanai (sk. ECT 2005.gada 16.jūnija sprieduma lietā Sisojeva un citi pret Latviju 48.punktu).

Tādēļ, lemjot par pamatu – apmierināt vai noraidīt personas prasījumu izsniegt termiņuzturēšanās atļauju, ir jāsamēro imigrācijas tiesībās nostiprinātā kopējo sabiedrisko interešu aizsardzība ar konkrētā indivīda pamattiesību un pamatbrīvību ievērošanu.

[14] Konkrētajā lietā tiesa konstatē, ka pieteicēja Latvijā legāli ieceļoja 2008.gada 7.jūnijā ar vīzu, kura bija derīga līdz 2008.gada 28.jūnijam, pēc tam pieteicējai vairākkārt tika piešķirtas uzturēšanās atļaujas, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 1.punktu, proti, uz 6 mēnešiem, bet 2009.gada 9.novembrī lekšlietu ministre pieņēmusi lēmumu ar atteikumu piešķirt termiņuzturēšanās atļauju. Tad 2010.gada augustā pieteicēja izbrauca no Latvijas Republikas un līdz 2011.gada 11.septembrim

dzīvoja Uzbekistānā pie radiem. Pēc tam atgriezās Latvijā. Šobrīd Latvijā uzturas legāli.

Izvērtējot minētos apstākļus, tiesa secina, ka tie nerada pamatu uzskatīt, ka pieteicējai tieši uzturēšanās dēļ Latvijā būtu radusies ilglaicīga saikne ar Latvijas Republiku, ka viņa būtu cieši integrējusies sabiedrībā. No lietas materiāliem izriet, ka kopumā pieteicēja Latvijā atrodas aptuveni piecus gadus, veic saraksti ar Pārvaldi un lekšlietu ministriju un iestādes nepārtraukti norāda, ka pieteicējas apstākļi nav par pamatu, lai piešķirtu ilglaicīgu uzturēšanās atļauju. Tādējādi pieteicēja nevarēja paļauties, ka Latvijā varēs palikt ilglaicīgi. Tādējādi, tiesas ieskatā, pieteicējas situācija nav uzskatāma par nenoteiktu.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka pieteicējas dēls ir pilngadīgs, dzīvo patstāvīgi, turklāt bija izbraucis strādāt uz Vāciju. Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka pieteicējas dēlam būtu nepieciešama īpaša aprūpe. Kaut arī pieteicēja ir norādījusi, ka viņas dēls lietojis alkoholu, slimojis ar depresiju, tomēr lietā nav iesniegti kādi ārstniecības iestāžu izraksti par pieteicējas dēla veselības stāvokli, kas norādītu uz viņa nespēju patstāvīgi par sevi rūpēties.

Vērtējot, vai pieteicēja var atgriezties savas pilsonības valstī, tiesa ņem vērā pieteicējas norādītos apstākļus, ka pieteicējai nav saglabāta dzīvesvieta. Tomēr minētais iemesls nav atzīstams par tādu, kas radītu nesamērīgu slogu. Pieteicēja ir paskaidrojusi, ka ir sasniegusi pensijas vecumu atbilstoši Krievijas Federācijas normatīvajiem aktiem, ka pieteicējai pienākas pensija. Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja var saņemt sociālās garantijas savas pilsonības valstī, proti, pieteicēja var saņemt pensiju un attiecīgi izvēlēties īrēt dzīvesvietu vai lūgt palīdzību no pilsonības valsts dzīvesvietas jautājuma risināšanā. Tāpat atbilstoši pieteicējas paskaidrojumiem, viņai ir iespējams uzturēties pie radiem Uzbekistānā. Apstāklis, ka radi par to nepriecājas, nenozīmē nepārvaramu slogu pieteicējas izraidīšanas gadījumā.

Ņemot vērā iepriekš norādītos apsvērumus, tiesa nekonstatē, ka pieteicējai būtu grūti adaptēties savā pilsonības valstī vai citā valstī (Uzbekistānā).

Līdz ar to tiesa izskatāmajā gadījumā nekonstatē, ka ar atteikumu izsniegt pieteicējai termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem, var tikt pārkāptas viņas tiesības uz privāto dzīvi.

[15] Tiesas sēdē pieteicēja lūdza tiesu ņemt vērā Repatriācijas likumu, Imigrācijas likuma 42.panta 3.punktu vai citus normatīvos aktus.

Attiecībā uz minēto argumentu tiesa norāda, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma normām, pieteicējai sākotnēji ar konkrētu prasījumu ir jāvēršas iestādē un tikai pēc tam iestādes lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

Izskatāmajā gadījumā lieta ir ierosināta par labvēlīga administratīva akta izdošanu, ar kuru pieteicējai, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu, tiktu izsniegta uzturēšanās atļauja.

Ar Pārvaldes Lēmumu pieteicējai atteikta termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšana Latvijas Republikā saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu. Šajā Lēmumā iestāde nav lēmusi par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu pieteicējai, pamatojoties uz Repatriācijas likuma normām un Imigrācijas likuma 24.panta pirmās daļas 11.punktu.

Līdz ar to, tiesa norāda, ka konkrētajā lietā ir izlemjams jautājums tikai par to, vai pieteicējai pienākas uzturēšanās atļauja humānu apsvērumu dēļ. Pieteikums nav iesniegts par uzturēšanās atļaujas atteikumu kādu citu iemeslu dēļ. Līdz ar to, pieteicējas norādītie apsvērumi, kas, iespējams, būtu jāņem vērā, izskatot pieteikumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu cita likumā minētā iemesla dēļ, šajā lietā nav būtiski un tie nav izvērstāk analizējami.

[16] Kā redzams no lietas materiāliem, Pārvalde ir atteikusies izskatīt pieteicējas iesniegumu (anketu) par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu, pamatojoties uz Repatriācijas likuma normām un Imigrācijas likuma 24.panta 11.punktu, pamatojot to ar apstākli, ka pieteicēja Latvijā uzturas nelikumīgi.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējai 2014.gada 29.janvārī ir izsniegta termiņuzturēšanās atļauja (kas ir derīga līdz 2014.gada 29.jūlijam), līdz ar to secināms, ka pieteicēja šobrīd Latvijā uzturas legāli un ka iestādei vairs nav pamata neizskatīt pieteicējas iesniegumus par termiņuzturēšanās atļaujas piešķiršanu arī uz citiem likumā norādītajiem pamatiem, tostarp uz Repatriācijas likuma normām un Imigrācijas likuma 24.panta 11.punktu.

Vienlaikus tiesa norāda, ka gadījumā, ja pieteicēja nepiekritīs iestādes lēmumam, viņai būs tiesības to pārsūdzēt tiesā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[17] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa nekonstatē labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumus, tādējādi Lēmums ir atstājams negrozīts, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23.panta trešās daļas 2.punktu, tiktu izsniegta termiņuzturēšanās atļauja

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I.Petrovska